

OD. No. 311

Naam

Zie ook:

[illegible]

DOSSIERNo.: 08. 311

NAAM:

NAAM: Anti-fasce

[illegible]

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 311

NAAM: " ANTIFASRA "

Maandoverzicht ?
Cartotheek. 1/2-4. acc. 67.

~~*B III*~~

B III 16-4-47
Kaarten + mutaties van de genoemde personen. B III 22-4-47

4. Ter orientering opgevraagd. Geen actie genomen. Opleggen.

C VIII 15.2.49

Gesien. c.v. en. afg. van gerdien B IX 12/4-49

INLICHTINGENDIENST
AMSTERDAM

No. I.D. 2713-^a46

Uw brief:

Onderwerp: Stichting "Antifasra"

Bijlagen:

Geheim.

Amsterdam, Bureau April 1947.	
Nummer:	
Datum:	16-4-'47

Volgno. <i>h. II</i>
15 APR 1947
ACD/3643

8255 in 9/2 311 -11

In aansluiting ~~aan~~ hetgeen reeds omtrent "Het Nederlansch bureau ter bestrijding van fascisme en rasverheerlijking" genaamd: "Antifasra" is vermeld in schrijven, d.d. 5 December 1946, onder no. 2713-'46, kan, nu een onderzoek naar de bestuursleden en de leden van den stichtingsraad werd ingesteld, nog het volgende worden medegedeeld:

Omtrent de bestuursleden genaamd:

Jacob Hendrik BLOEM, geboren te Amsterdam, 11 Maart 1907, van beroep verpleger, wonende Kerkstraat 307/1 te Amsterdam, (voorzitter)

Elisabeth Jacoba VERHEUL, geboren te Waddinxveen, 5 Juni 1914, wonende Stalinlaan 28 huis, te Amsterdam, (secretaresse-penningmeesteresse) en

Barend Hendricus LINSCHOTEN, geboren te Amsterdam, 13 Maart 1897, van beroep stoker, wonende De Rijpgracht 18/11 te Amsterdam, (administrateur) is niets nadeeligs bekend geworden ook niet in politiek opzicht.

Het lid van den stichtingsraad genaamd:

Gerardus Jan Dirk MONSHOUWER, geboren te Amsterdam, 28 Januari 1900, van beroep vertegenwoordiger, wonende Stalinlaan 28 huis te Amsterdam, komt bij de Politieke Recherche Afdeling Amsterdam voor in dossier no. 11942. Uit dit dossier blijkt, dat hij zich aan verraad heeft schuldig gemaakt.

In het proces-verbaal dat tegen hem werd opgemaakt staat woorde-lijk het volgende vermeld:

Monshouwer, is lid geweest van de Nationaal Socialistische Beweging van 1934 tot 1935, ongeveer een jaar. Hij zegt, schriftelijk te hebben bedankt bij een Blokleider die naast hem in Rotterdam woonde. In den hongerwinter van 1944-1945, heeft hij bij de Politie van het bureau Pieter-Aertszstraat, alhier, aangifte gedaan dat zijn voormalige patroon "Boerma" en diens neef een groote partij levensmiddelen in huis zouden hebben. Monshouwer zegt, geen aangifte te hebben gedaan doch dit als een mededeeling te hebben beschouwd. Een huiszoeking, welke door de Nederlandsche en Deutsche Politie (S.D.) werd verricht, had een negatief resultaat. Vast is komen te staan, dat Monshouwer gedurende de bezettingsjaren een groote hoeveelheid sigaretten voor zwarte prijzen heeft verkocht. Een winkelier verklaart, dat hij van Monshouwer voor f.20.000- heeft gekocht. Monshouwer ontkent dit en zegt, dat dit overdreven is en dat dit hoogstens voor f2000- is geweest en zegt vervolgens, aan een andere winkelier voor f 3000- te hebben verkocht. Verder hebben 4 getuigen gezien, dat Monshouwer kort na de bevrijding in uniform van de B.S. geregeld met een auto werd thuisgebracht en dat hij op een keer goede

goederen uit die auto nam en hiermede zijn woning binnen ging.

Monshouwer heeft dit in eerste instantie hardnekkig ontkend doch eenige dagen later, toen hij nogmaals werd verhoord, gaf hij toe, dat hij inderdaad de door de getuigen genoemde voorwerpen mee naar huis had genomen, doch dat deze zijn eigendom waren.

Hij zou met een auto van de B.S. volgens zijn zeggen, naar Rotterdam zijn gereden naar zijn schoonouders en van daar bedoelde voorwerpen hebben gehaald. Deze voorwerpen had hij bij zijn schoonouders ondergebracht, aangezien hij hiervoor bij hem thuis geen plaats had.

Monshouwer, die door de "British American Tobacco Compagnie" gevestigd Asterweg 13-15, alhier, alwaar hij vertegenwoordiger was, eind 1945 ontslagen werd, had een eisch tot schadeloosstelling bij den Kantonrechter, alhier, ingediend omdat hij meende, dat het ontslag onrechtvaardig was. Op 3 December 1946 kreeg hij echter bericht, dat de Kantonrechter zijn vordering had afgewezen.

Monshouwer had ontslag gekregen, omdat hij tegen den Directeur en diens neef een valsche aangifte bij de Politie had gedaan in 1944. Monshouwer is werkzaam als chef Kamppolitie van het interneeringskamp "Duinrust" te Overveen. Verschillende getuigen zijn zeer gekant tegen de betrekking die Monshouwer momenteel heeft en zijn van meening, dat het een schande is, dat een dergelijk persoon thans dienst doet als chef Kamppolitie in een interneeringskamp.

Tot zoover de inhoud van het proces-verbaal.

Nadat op 3 December 1946, dit proces-verbaal tegen Monshouwer was opgemaakt, werd hij onmiddellijk door het DIRECTORAAT GENERAAL VOOR BIJZONDERE RECHTSPLEGING, afd. Kampinspectie gevestigd te den Haag, buiten dienst gesteld.

Bij sententie van het Bijzonder Gerechtshof te Amsterdam, d.d. 6 Maart 1947, werd hij terzake bovenvermeld feit, voorwaardelijk buiten vervolging gesteld en voor den tijd van Tien Jaren ontzet van het recht tot:

- 1 het bekleeden van ambten,
- 2 het dienen bij de gewapende macht,
- 3 het kiezen en de verkiesbaarheid bij krachtens wettelijk voorschrift uitgeschreven verkiezingen,
- 4 het zijn van raadsman of gerechtelijk bewindvoerder.

In verband met deze uitspraak werd hij op 1 April 1947, door voornoemde Kampinspectie ontslagen.

Alsnog werd gehoord: J. Koning, hoofdambtenaar bij de British American Tobacco Compagnie, die het volgende mededeelde: Monshouwer is hier van 1923 tot 1946, waarvan de laatste jaren op wachtgeld, werkzaam geweest, eerst als reiziger later als vertegenwoordiger. Het is een man, waar wij de laatste jaren onaangename ervaringen mee hebben opgedaan. In de oorlogsjaren was zijn houding niet van dien aard wat men van een goed Nederlander verwachtte. Hij was pro-Duitsch in zijn uitlatingen en hij werd door de Directie en het kantoorpersoneel politiek gewantrouwd. Tevens scharrelde hij op een niet erg vertrouwen wekkende manier met de toewijzingen van onze elite-

cliënteel, zoodat hij daarvoor meermalen van onze Directie een waarschuwing in ontvangst had te nemen. Met de bevrijding heeft hij blijkbaar, gedreven door wraakgevoelens, geheel ten onrechte, een aanklacht bij den P.O.D. ingediend tegen de Directie van ons bedrijf aangaande haar houding in de bezettingsjaren. De aanklacht is na onderzoek geheel weerlegd kunnen worden. De Directie, die door deze insinuatie ten zeerste verbolgen was, heeft Monshouwer toen, met het medegeven van een half jaar salaris, ontslagen.

Monshouwer, die over zijn ontslag niet tevreden was, diende toen een eisch tot schadeloosstelling in, welke echter werd afgewezen.

In de B.S. was Monshouwer als volgt werkzaam:

Op 5 Mei 1945, werd hij groepscommandant in de compagnie "Kas", te dezer stede. In Juli 1945, maakte hij promotie en werd Peletonscommandant en als zoodanig heeft hij dienst gedaan in het interneeringskamp "Levantkade" alhier. In Augustus 1945, ging hij over naar de gezagstroepen als Peletonscommandant en werd toen voorgesteld als 2e Luitenant. In December 1945 deed de British American Tobacco Co. een beroep op hem om terug te komen. Na veel moeite gelukte dit. Hij heeft daar echter maar 1 week gewerkt en werd toen ontslagen met het bekende gevolg.

Door bemiddeling van Kapitein Berteling, Kampcommandant van het interneeringskamp "Levantkade" alhier, werd hij geplaatst als Peletonscommandant bij de Speciale Brigade van de Militaire Politie, later werd dit de Kamppolitie. Op 10 Maart 1946, werd hij door Kapitein Berteling bevorderd tot Commandant van de Kamppolitie aan de Levantkade, alhier. In Juni 1946 werd hij, evenals het geheele personeel, ontslagen, daar het interneeringskamp aan de Levantkade werd opgeheven.

Door bemiddeling van den Heer Snoek Henkemans, inspecteur in Algemeene Dienst bij het DIRECTORAAT-GENERAAL VOOR BIJZONDERE RECHTSPLEGING te den Haag, werd hij aangesteld als Hoofd van Kamp-Recherche te Overveen (interneeringskamp "Duinrust"). Hier was hij werkzaam als commandant bewaking, bewaring, personeelszaken en recherche.

Zooals reeds vermeld, werd hij op 1 April 1947 ontslagen en sindsdien is hij in dienst bij de Vereenigde E.F.A. Produkta Bedrijven, Omval 3-9, alhier, waar hij tot vertegenwoordiger is aangesteld voor de 3 Noordelijke Provinciën.

Voorts komt bij de Politieke Recherche Afdeeling Amsterdam voor het lid van den stichtingsraad genaamd:

Dirk Jan van ZANTEN, geboren te Haarlemmermeer 8 Juni 1921, van beroep vertegenwoordiger, wonende Bennebroekstraat 28/11 te Amsterdam.

In dit, te zijnen name staande, dossier komt voor een bewijs van Lidmaatschap no. 1870.

Uit dit bewijs blijkt, dat hij aangesloten is geweest bij de Nationaal Socialistische Nederlandsche Arbeiders Partij (van Rappard Partij).

Hij is door den P.O.D. hierover nog niet gehoord zoodat de

de motieven van zijn aanmelding tot lidmaatschap van voornoemde partij, niet bekend zijn.

Wel is van hem nog bekend, dat hij momenteel sympathiseert met de C.P.N. Hij maakte dan ook in Mei 1946 propaganda voor deze partij, i.v.m. de verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Overigens kan van hem nog worden medegedeeld, dat hij in 1946 als secretaris deel uitmaakte van het bestuur van den Amsterdamschen Bond van Oud-Illegale Strijders (thans Bond Oud-Illegale Werkers --B.O.I.W.--). Namens den B.O.I.W. nam hij verleden jaar zitting in de Propagandacommissie voor de Anti-Franco-Beweging.

De overige leden van den stichtingsraad staan, mede in politiek opzicht, niet ongunstig bekend.

VERZONDEN AAN: Hfd. C.V.D., Haag.

J.3.

INLICHTINGENDIENST
AMSTERDAM

No. I.D. 2713-'46.

Uw brief: -----

Amsterdam, 5 December 1946.

Onderwerp: stichting "Antifasra".

Bijlagen: -----

Geheim.

Onlangs werd in het dagblad "Het Parool" de stichting bekend gemaakt van "het Nederlandsch bureau ter bestrijding van fascisme en rasverheerlijking", genaamd "Antifasra". Volgens de beginselverklaring van deze vereeniging zit de bedoeling voor, anti-fascisten in Nederland, die elkaar door verschil in religieuze of politieke denkrichting niet meer kunnen bereiken, een centrum te verschaffen. Voorgegeven wordt het fascisme gezamenlijk te willen bestrijden, door alle "toegelaten en verboden fascistische activiteit" in Nederland te melden bij de bevoegde autoriteiten en ter kennis te brengen van het Nederlandsche publiek. Als voorloopig adres van het bureau werd vermeld: Stalinlaan 28 hs., Amsterdam-Zuid, telefoon 98955.

Bij onderzoek is gebleken, dat op dit adres woonachtig is :

Gerardus Jan Dirk Monshouwer, geboren 28-1-1900 te Amsterdam, vertegenwoordiger, met zijn vrouw, genaamd :

Elisabeth Jacoba Verheul, geboren 5-6-1914 te Waddinxveen, en 2 minderjarige kinderen. Het gezin is dd. 12-11-1942, komende van Velsen, in Amsterdam komen wonen.

Een gedeelte van hun woning is onderverhuurd ten gebruike door een kleuterklasje onder leiding van een zekere juffrouw Emmy Hol. Voorts is aan ditzelfde adres een hulppost van den Ambulance Dienst van Dierenvrienden te Amsterdam gevestigd.

Monshouwer, voornoemd, wiens geloof Nederl. Hervormd is, was gedurende een 20-tal jaren werkzaam bij de British-American Tobacco-Comp., alhier, doch schijnt daar een kwestie met een zijner superieuren te hebben gehad, waaruit zijn ontslag en een in verband daarmee staand civiel geding is ontstaan, waarvan het resultaat momenteel nog onbekend is. Hij moet in de jaren der Duitsche bezetting illegaal hebben gewerkt, is na de bevrijding bij de Gezagstroepen terecht gekomen en vandaar als Chef-kamppolitie & Recherche geplaatst in het Interneeringskamp "Huijze Duinrust" te Bloemendaal-Overveen, waar hij thans nog werkzaam is.

Het bestuur van voornoemd bureau is als volgt samengesteld:

Voorzitter : Jacob Hendrik Bloem, geb. 11-3-1907 te Asd., beroep verpleger, ongehuwd, wonende Kerkstraat 307-I ;

Secretaresse/Pennigmeesteresse:
E.J. Verheul, voornoemd.

Administrateur:
Barend Hendricus Linschoten, geb. 13-3-1897 te Asd, beroep stoker, gehuwd met Sietske Oosterhuis, geb. 19-3-1902 te Zaandam, wonende De Rijkgracht 18-II,

allen te Amsterdam.

De stichtingsraad bestaat uit de volgende leden :

G.J.D. Monshouwer, voornoemd.

Daniël Jacobus Schalm, geb. 26-7-1893 te Asd., beroep bankbediende, wonende Galileiplantsoen 35 bovenhuis, gehuwd met Cornelia Jacoba Frederika Muller, geb. 14-2-1902 te Asd.;

Maurits Stevens, geb. 20-6-1902 te Groningen, beroep ambtenaar Consulaat Nicaragua, gescheiden van Maria Johanna Riepen, geb. 19-5-1907 te Asd., wonende Bosch en Lommerweg 148-I ;

Johan Daniël van Turenhout, geb. 22-6-1893 te Asd., beroep opzichter Gem. Waterleiding, gehuwd met Maria Hendrika Petronella te Winkel, geb. 15-4-1893 te Asd., wonende Reyer Anslostraat 6 bovenhuis, en

Dirk Jan van Zanten, geb. 8-6-1921 te Haarlemmermeer, beroep vertegenwoordiger, gehuwd met Adriana Hoeijenbos, geb. 20-3-18 te Utrecht, wonende Bennebroekstraat 28-II, allen te Amsterdam.

Van alle voornoemde leden zou alleen laatstgenoemde D.J. van Zanten communistisch gezind zijn.

De stichtingsakte is verleden bij notaris H.J. Harting, kantoorhoudende Keizersgracht 636, alhier.

In deze akte staat als doel der vereeniging aangegeven:

- a. het bestrijden en stimuleeren van de bestrijding langs wettelijken weg van alle fascistische activiteit in het gebied van het Koninkrijk der Nederlanden ;
- b. het bestrijden en stimuleeren van de bestrijding langs wettelijken weg van ras-discriminaties in het gebied van het Koninkrijk der Nederlanden.

Voorts staat in de stichtingsakte aangegeven, dat de stichting zich op een moreel-ethisch standpunt stelt, geen politieke bedoelingen heeft en haar doel onafhankelijk van politieke richting tracht te bereiken.

Het bureau heeft het voornemen, zoo gauw mogelijk tot uitgifte van een eigen blad te komen. De rubriek voor de jeugd, althans wat haar heropvoeding betreft, zal vermoedelijk worden verzorgd door Mevr. E.J. Monshouwer-Verheul, voornoemd.

Tot op heden zijn geen vreemdelingen in het bestuur opgenomen.

VERZONDEN AAN : Hfd. C.V.D.

Den Haag.

E-3.